

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

Inauguració de la fira Litterarum

Móra d'Ebre, 28 de maig de 2021

Molt bona tarda. És un plaer molt i molt especial ser avui aquí a Móra tan ben acompanyada. Obvio tots els càrrecs protocol·laris; naturalment, us dono les gràcies a tots. Em fa, a més a més, una il·lusió molt especial que el director de la Institució de les Lletres Catalanes sigui entre nosaltres, perquè des de la Institució vam treballar per aconseguir que l'empenta de Móra amb relació a la cultura reeixís, s'enfortís i esdevingués el que és avui Litterarum. Ara ho deia la seva nova directora, ho ha dit també la regidora de Cultura i si l'alcalde, a qui enviem una salutació molt especial, hi fos també ho diria. Per cert, també és entre nosaltres el director anterior, el senyor Albert Pujol, a qui abans he saludat personalment.

És això, el que hem de fer: escoltar quan hi ha projectes interessants, fer-nos-els nostres, també, acompanyar-los i fer que creixin, com ha crescut Litterarum.

Premi Nacional de Cultura, Litterarum. Va ser el Premi Nacional de Cultura perquè és un projecte que demostra com hem de treballar pel país en el sentit complet del terme. Litterarum ha estat sempre un espai de Països Catalans, un espai on han tingut cabuda artistes, companyies teatrals, autors de llibres, editorials, etcètera, de tots els Països Catalans. Ara n'hi ha una representació, també, i allà tinc un llibre que m'ha regalat Toni Gomila, que em sembla que us l'ha llegit Blai Bonet fa una estona com només ell sap fer.

Per tant, és un projecte que demostra que la cultura catalana és robusta, que és forta, que cal donar-li suport des de totes les instàncies i que un esdeveniment que passa a Móra pot ser un esdeveniment de caràcter nacional. I és que avui en dia Litterarum és el festival nacional dels espectacles que neixen de la literatura i trien camins tan diversos com els de la música, el mim, el circ, el teatre, tots els espais, per fer arribar les paraules dels nostres escriptors. Així, a Litterarum es fa un exercici del que representa, també, la cultura, que és aquesta transversalitat, que també s'expressa en el fet que venen programadors, bibliotecaris o professors, perquè aquí la literatura, com dic, s'obre a totes les dimensions d'una manera transversal.

I és veritat que jo he acompanyat aquest projecte i que he fet gairebé tots els papers de l'auca per ajudar-lo, com ara recordaven; m'ho ha recordat en Sergio, que és allà

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

amagat, que m'ha dit: «Se t'ha trobat a faltar.» Sobretot a l'aparador de la seva llibreria, perquè he estat fins i tot a l'aparador d'una llibreria recitant versos per poder participar intensivament en aquest projecte magnífic.

Aquest projecte magnífic, però, l'any passat, com totes les nostres vides, es va veure suspès en la seva dimensió presencial, però també va saber trobar la manera de fer-se camí a través de les tecnologies. Enguany és una versió ja presencial. Hi ha moltes ganes de carrer –veig allà tot de cares que diuen que sí–, moltes ganes de retrobar-nos, d'abraçar-nos, de compartir, que és el que permet la literatura, i de fer-ho plenament. Esperem que pugui ser també així l'any vinent.

Recordo molt especialment el desè aniversari. Jo he vingut aquí com a directora de la Institució de les Lletres Catalanes, he vingut com a consellera de Cultura i estic molt contenta de venir com a presidenta del Parlament, perquè el Parlament és la casa de la paraula, i aquesta és, en definitiva, una festa de les paraules, que troben, com us deia, tots aquests camins per arribar al cor de qui les vulgui rebre de la forma que sigui. En el desè aniversari hi va haver una iniciativa molt bonica que lliga amb la Institució, que és que vam fer postals amb autors ebrencs, hi havia una sèrie específica de postals de la Institució dedicada a autors ebrencs, i aquestes postals van agafar forma física i van omplir alguns dels espais de Móra. I, d'alguna manera, els escriptors el que fan és això, construir paisatges fets de lletres que ens ofereixen a la resta de les persones, que fem de lectors. Llegir també és una activitat que de vegades té conseqüències, que deixa tatuatges, que ens marca d'alguna manera, i va ser molt bonic també que aquests paisatges construïts pels escriptors ebrencs ocupessin un espai físic als carrers d'aquí, de Móra.

És bonic, també, que ara s'hagi parlat dels versos de Joan Margarit i que la directora ens hagi dit que aquí tenim un espai de llibertat amb forma de carpa. I també és bonic veure quina és la història de Litterarum. Litterarum va néixer a l'abric de la Fira del Llibre Ebrenc, Litterarum va créixer i créixer i va acabar abrigant la Fira del Llibre Ebrenc, i ara ja és una simbiosi i es presenten d'una manera conjunta. Per tant, això significa que és una experiència d'èxit, que és una experiència per la qual cal continuar apostant i que cal continuar fent créixer, perquè hi hagi alumnes que puguin veure segons quines obres al teatre i després els professors vegin com reaccionen aquests alumnes i decideixin, o no, portar aquests espectacles a moltes altres escoles, perquè es puguin fer espectacles de petit format en una biblioteca i els bibliotecaris vinguin i s'emportin aquests espectacles arreu del país, perquè les llibreries cobrin vida, omplin els seus aparadors –en Sergio és allà– i ens ofereixen

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

gintònics entre llibres i guitarres i música i ens permetin gaudir de la literatura amb un altre format. I, sobretot, perquè aconseguim ser més lliures, que és el que promouen, efectivament, les lletres, que és el que promou la cultura, que és el que necessitem d'una manera plena, aconseguir la llibertat.

Per això acabaré aquestes paraules que donen el tret de sortida d'una manera formal a aquesta edició de Litterarum amb un poema titulat «Orejas». He començat dient que cal tenir orelles, que calia obrir les orelles, i aquest poema, molt bonic, a mi m'agrada especialment, i com que jo soc una mica estranya en això de la política va ser el que vaig dir al president del Govern espanyol en el meu primer parlament al Congrés dels Diputats. Abans parlava del fet que hem d'escoltar, saber escoltar, per fer créixer els projectes. Aquest poema, «Orejas», és d'un autor alexandrí que es diu Fabio Morábito, que ha viscut tota la vida a Mèxic i va adoptar la llengua espanyola. És un poema molt breu, molt simple, però crec que ens situa en el que vull transmetre avui aquí per a Litterarum.

Diu: «Dos orejas: una para oír a los vivos / otra para oír a los muertos / las dos abiertas día y noche / las dos cerradas a nuestros sueños (...) / Si te tapas la oreja izquierda oirás el infierno / si te tapas la derecha oirás... no te digo / había una tercera oreja pero no cabía en la cara / la ocultamos en el pecho y empezó a latir / está rodeada de oscuridad / es la única oreja que el aire no engaña / es la oreja que nos salva de ser sordos / cuando allá arriba nos fallan las orejas.»

Per tant, us recomano que no sigueu mai sords d'aquesta orella del cor i que ara obriu els ulls i les orelles per gaudir d'aquesta magnífica nova edició de Litterarum.

Moltíssimes gràcies.